

۳۰ خرداد ۶۰ در مشهد چه گذشت؟

مجدد مرابان
پژوهشگر

سران گروهک منافقین که طبق اسناد موجود از ماه‌ها قبل برای اقدام نظامی علیه جمهوری آماده می‌شدند، با سازمان دهی میلیشیای و هواداران خود در چند شهر بزرگ از جمله مشهد، ۳۰ خرداد را روز صفر این اقدام اعلام کردند و علاوه بر تهران، شهرهای تبریز، اصفهان، مشهد و شیراز و نقاط دیگری از کشور شاهد شورش مسلحانه عناصر وابسته به این گروه بودند. این اقدامات که به منظور همراه سازی مردم و تصرف نقاط مهم شهرها صورت گرفته بود، چند ساعت بیشتر دوام نیاورد و خیلی زود این غبار فرونشست. نیروهای امنیتی مشهد با رصد اقدامات منافقین در ماه‌های گذشته توانسته بودند فعالیت آنان را ارزیابی و پیش‌بینی کنند. بنابراین با شناسایی و طراحی قبلی، حدود ساعت ۳ با مداخله ۳۰ خرداد، پنج خانه تیمی گروهک منافقین که به صورت شبکه‌ای در مشهد اداره می‌شد از سوی سپاه تصرف شد. سلاح و مهمات موجود در این خانه‌ها کشف و ضبط گردید و ۲۲ نفر از عناصر حاضر در این خانه‌ها بازداشت شدند. از این خانه‌ها که در دو نقطه مشهد قرار داشت مقادیر زیادی اعلامیه‌های گروهک منافقین، کاغذ چاپ نشریات، یک دستگاه کپی، مواد غذایی، اجناس احتکار شده، روزنامه‌های امت مجاهد، بازوی انقلاب، نسل انقلاب، میزان و انقلاب اسلامی، ده‌ها چماق چوبی به شکل گرز، ده‌ها میله آهنی یک متری، چندین کارت پستی پودر لباس شویی، ۱۰ دستگاه فن کویل اتمسفر، چندین دستگاه ضبط صوت و مقادیری دارو و مقادیری سلاح و مهمات به دست آمد. در درگیری رخ داده هنگام تصرف این خانه‌ها یکی از نیروهای سپاه توسط عناصر تروریستی حاضر در خانه تیمی از ناحیه سر به ضرب گلوله مجروح شد. هم چنین یک دختر عضو منافقین که به نگهداری از این خانه‌ها مشغول بود به همراه یک قبضه اسلحه یوزی دستگیر شد. ساعت ۱۰ صبح این روز تعدادی از هواداران منافقین در حالی که شعارهای تند می‌دادند دست به تظاهرات زدند. در این تظاهرات، چند دختر هوادار در حالی که پنبه‌های آغشته به خون در یک دست و نشریه مجاهد در دست دیگر داشتند، خواستار قیام مسلحانه علیه جمهوری اسلامی شدند. به دنبال این ماجرا، سیل عظیم مردم مسلمان که شعارهایی در حمایت از جمهوری اسلامی سر می‌دادند در محل حاضر و مخالفان را با دیدن سیل جمعیت متواری شدند. در درگیری و تیراندازی‌های پراکنده، یکی از جوانان انقلابی شهر نیز مجروح شد. در شورش تشنج آفرین منافقین مشهد، تیراندازی‌هایی از سوی هواداران منافقین صورت گرفت.

از اتفاقات جالبی که در این روز در مشهد افتاد این بود که روز ۳۰ خرداد ۶۰ با مسابقه فوتبال بین تیم پرسپولیس تهران و منتخب مشهد مصادف شده بود. این مسابقه که در ورزشگاه تختی مشهد در حال برگزاری بود، شاهد شعارهای تند عده‌ای به طرفداری از منافقین، بنی صدر و استاندار مخلوع خراسان که از هواداران جدی منافقین به شمار می‌رفت بود. جوانان حاضر در ورزشگاه نیز متقابل شعارهایی دادند که به پایان اقدام هواداران منافقین و چند درگیری مختصر منجر شد.

در راه پیمایی ۲۲ بهمن ۱۳۶۵ مشهد چه گذشت؟

تروریسم ضد خلق!

عینی این گونه روایت می‌کنند که این فرد تروریست یک خشاب کامل سلاحش را به روی جمعیت شلیک کرده است. یکی از افرادی که در این واقعه تروریستی مجروح شده است می‌گوید: «در حال شعار دادن بودیم و به فاصله چند صف، از جلو جمعیت حرکت می‌کردیم. حوالی ساعت ۱۰:۳۰ بود که ناگهان چیزی در چند قدمی ما روی زمین افتاد و به دنبال آن، صدای مهیب انفجار به گوش رسید. با توجه به سابقه‌ای که از انجام عملیات‌های تروریستی منافقین در کشور بود، متوجه شدم که احتمالاً یک اقدام تروریستی انجام شده است. بلافاصله و بدون اختیار روی زمین خوابیدم. مدتی احساس کردم که حرکتی نمی‌توانم بکنم و قسمتی از بدنم می‌سوزد. صدای مداوم رگبار مرا به خود آورد و همان طور که دراز کشیده بودم، متوجه فرد تروریستی شدم که با اسلحه کلاشینکف رو به جمعیت در حال تیراندازی بود. مردم نیز به این سو و آن سو می‌دویدند. اوضاع به گونه‌ای بود که نمی‌گذاشتند کسی به محل انفجار نزدیک شود. از طریق بلندگو اعلام کردند که منافقین در میان مردم نارنجک منفجر کرده‌اند. با نگاهی به اطراف متوجه شدم تعداد زیادی از مردم روی زمین هستند و خون از بدن آن‌ها جاری شده است. خود من نیز کتفم بر اثر اصابت ترکش نارنجک دچار آسیب شده و خون از آن جاری بود. وضعیت به همین منوال بود تا اینکه مردم تعدادی از مجروحان را که وضعیت بدتری داشتند با ماشین‌های شخصی به بیمارستان رساندند. من هم که می‌توانستم بنشینم، به همراه تعدادی دیگر منتظر ماندم تا آمبولانس‌ها رسیدند و ما به نزدیک‌ترین بیمارستان منتقل شدیم.»

در این اقدام تروریستی منافقین، سه نفر به نام‌های حجت الاسلام محمد رضا کریمی علی‌آبادی پنجاه و نه ساله، محمد حسن مشکانی چهل و نه ساله و حجت الاسلام عباس صمدی پنجاه و هشت ساله به شهادت رسیدند و بیش از ۴۵ نفر دیگر مجروح شدند که از این تعداد بیست نفر به طور سرپایی معالجه و مرخص شدند.

آنچه پس از این اقدام تروریستی اتفاق افتاد و بسیار جالب به نظر می‌رسید، ادامه مسیر راه پیمایی و به پایان رساندن آن و اضافه شدن شعار مرگ بر منافق به شعارهای مردم بود. در واقع این حرکت ننگین منافقین که به منظور ایجاد فضای رعب و وحشت بین مردم صورت گرفته بود، در همان لحظه اول ناکارآمدی خودش را نشان داد و مردم خروشان تر از قبل در صحنه حفاظت و حراست از انقلاب حضور یافتند و با محکومیت سراسری این اقدام ننگین منافقین مزدور، چیزی جز ابراز تنفر و انزجار از آن‌ها باقی نماند. منافقین در حالی دست به این جنایت زدند که همواره خود را حامی خلق معرفی می‌کنند اما با اقدام به یک عمل جنایتکارانه، آن‌هم در یک راه پیمایی عمومی که از همه اقشار مردم و از هر سن و سالی در آن حضور دارند، مشی ضد خلقی خود را آشکار کردند.

میزبانی بررسی عملکرد تروریستی منافقین نشان می‌دهد هرگاه رزمندگان اسلام در جبهه‌های نبرد علیه رژیم بعث به پیروزی و موفقیت نایل می‌آمدند، منافقین مزدور برای اینکه ذائقه این پیروزی را به کام ملت ایران تلخ کنند، دست به جنایاتی از جمله اقدامات تروریستی می‌زدند. از دید این جنایتکاران، گناه و جرم نابخشودنی بزرگ این مردم حمایت آگاهانه و پرشور از انقلاب و نظام برآمده از آن بود و به طور قطع یکی از مظاهر این پشتیبانی، برگزاری همه ساله مراسم راه پیمایی گرامیداشت ۲۲ بهمن، سالروز پیروزی انقلاب اسلامی ایران، بود که آن را مستوجب مجازات می‌دانستند. لذا برای انتقام از مردم، اندکی پس از انجام عملیات کربلای ۵ و در پی شور و شغفی که از نتایج درخشان این عملیات بین مردم و مسئولان به وجود آمده بود، در یکی از هزاران جنایت خود، در روز ۲۲ بهمن ۱۳۶۵ با به خاک و خون کشیدن عده‌ای از هم وطنانمان در راه پیمایی بزرگداشت انقلاب در مشهد مقدس، به خیال خام خود قصد داشتند مانع حضور حماسی مردم در عرصه دفاع از انقلاب اسلامی باشند.

شهر مشهد همیشه مورد بغض و کینه منافقین قرار داشت. منافقین به دلیل مواضعی که بسیاری از علما و مردم این شهر در قبال منافقین داشتند، ترورهای زیادی را در این شهر انجام دادند. از جمله مهم‌ترین این موارد که هدف آن ایجاد فضای رعب و وحشت عمومی و گرفتن تلفاتی از مردم بود، جنایت تروریستی در راه پیمایی ۲۲ بهمن ۱۳۶۵ است. منافقین برای این منظور دو تیم ترور شامل چهار نفر به نام‌های جواد علیان نجف آبادی با نام مستعار خالقی، حسین مرادی زمهری با نام مستعار احمد، جلیل خلخالی شاندیزی با نام مستعار منصور و امیر (هما یون) انور حسینی با نام مستعار حسام را برای انجام این عملیات انتخاب کردند. این افراد چند روز قبل از ۲۲ بهمن ۶۵ پس از انجام توجیهات و آموزش‌های لازم در پادگان‌های منافقین در عراق، از مرز زمینی وارد ایران شدند و با کمک برخی عوامل داخلی منافقین توانستند خود را به مشهد مقدس برسانند. این افراد سپس با کمک اعضای از این سازمان که در مشهد پنهان بودند، به شناسایی و تهیه امکانات تروریستی اقدام کردند. این چهار تروریست صبح روز ۲۲ بهمن با سرعت یک دستگاه اتومبیل پیکان در منطقه نخریسی مشهد، خود را به بازارچه سرشور (مقابل باب الجواد حرم مطهر) رساندند و از آنجا وارد صفوف مردم در راه پیمایی شدند. اندکی بعد، جمعیت در حالی که شعار مرگ بر صدام و مرگ بر آمریکا سر می‌داد به مقابل هتل قدس (مقابل باب الجواد حرم مطهر) رسید. در این هنگام، یکی از اعضای تیم ترور نارنجک جنگی همراه خود را بین صفوف اول جمعیت پرتاب کرد که انفجار ناشی از آن باعث ایجاد شلوغی و پراکندگی جمعیت شد. متعاقب این عمل، در حالی که مردم از این اقدام شوکه شده و در صدای رساندن به مجروحین حادثه بودند، عضو دیگر تیم تروریستی با سلاح کلاشینکف، مردم را به رگبار بست و تعداد زیادی را هدف قرار داد. شاهدان

